

Valtioneuvoston asetus

ajoneuvojen hyväksynnästä, rakenteesta ja varusteista

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään ajoneuvolain (/) nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tämä asetus koskee:

- 1) ajoneuvojen sekä niiden järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden tyyppihyväksyntää;
- 3) M-, N- ja O-luokan ajoneuvon kansallista yksittäishyväksyntää;
- 4) muuta ajoneuvon hyväksymistä liikennekäyttöön;
- 5) turvallista käyttämistä sekä energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamista varten edellytetyjä osia ja ominaisuuksia ja näiltä vaadittuja hyväksyntöjä;
- 6) energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamiseksi sovellettavia melun ja päästöjen raja-arvoja;
- 7) ajoneuvon osien osuuden sekä rakennetun ja korjatun ajoneuvon tarkempaa määrittämistä.
- 8) hyväksynnässä sovellettavia poikkeuksia;
- 9) ajoneuvon rekisteröinti-, kytkeä- ja muutokatsastusta;
- 10) vaatimustenmukaisuuden osoittamista tyyppihyväksynnässä, yksittäishyväksynnässä ja katsastuksessa;

Asetus koskee myös ajoneuvon käyttöön liittyviltä erikseen myytäviltä järjestelmiltä, komponenteilta, erillisiltä teknisiltä yksiköiltä, osilta ja varusteilta vaadittuja hyväksyntöjä.

Tämä asetus ei koske EU-tyypihyväksyntää eikä EU-yksittäishyväksyntää, jollei tässä asetuksessa toisin säädetä.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) hyväksymisen kohteella ajoneuvon osaa tai ominaisuutta taikka ajoneuvoa tai sen käyttöä varten erikseen myytävää tai ajoneuvon asennettavaa järjestelmää, komponenttia, erillistä teknistä yksikköä, osaa, varustetta tai ominaisuutta, jonka ajoneuvolain 6 §:ssä tarkoitetun käytönoton tai liikennekäyttöön hyväksymisen yhteydessä on varmistettava vaatimustenmukaisuudesta.
- 2) tyyppillä Euroopan unionin lainsäädännössä tai kansallisessa lainsäädännössä tarkoitettujen olennaisten osien osalta samanlaisia ajoneuvoja (ajoneuvotyyppi), järjestelmiä, komponentteja, erillisiä teknisiä yksiköitä, osia tai varusteita;
- 3) variantilla tietyiltä osiltaan samanlaisia saman tyyppin ajoneuvoja;

4) versiolla tietyiltä osiltaan samanlaisia saman tyyppin samaan varianttiin kuuluvia ajoneuvoja.

2 luku

Tyyppihyväksyntä

3 §

Ajoneuvon käyttöön liittyvien järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden tyyppihyväksynät

Seuraavien ajoneuvon käyttöön liittyvien järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien ja varusteiden on oltava tyyppihyväksytyjä tai todettuja standardin mukaiseksi:

- 1) suojakypärä;
- 2) lasten turvaistuin;
- 3) hitaan ajoneuvon kilpi;
- 4) varoituskolmio;
- 5) vilkkuva varoitusvalaisin.

4 §

Kansallisen tyyppihyväksynnän hakeminen

Hakijana toimivan valmistajan tai valmistajan edustajan on lähetettävä hyväksyntäviranomaiselle hakemus sekä ilmoituslomake tarvittavine liitteineen ja muut hyväksyntäviranomaisen tarpeelliseksi katsomat tiedot ja selvitykset teknisten vaatimusten täyttymisen osoittamiseksi.

Ajoneuvon kansallista tyyppihyväksyntää varten on ilmoitettava ajoneuvon tyyppi, variantti, versio, tekniset tiedot, tunnistetiedot ja päämitat. Ilmoitukseen on liitettävä:

- 1) mitoitettu piirros ajoneuvosta tai sen alustasta sekä paineilmajarruilla varustetusta ajoneuvosta jarrukaavio osaluetteloineen;
- 2) tiedot niistä kotimaisista tai kansainvälisistä ajoneuvon rakennetta ja varusteita koskevista hyväksymistodistuksista tai testiraporteista, joihin hakija haluaa vedota.

Haettaessa kansallista tyyppihyväksyntää voidaan hakijaa vaatia esittämään:

- 1) tarpeelliset selvitykset siitä, mitkä erityiskohteet ajoneuvosta on määräaikaikatsastuksen ja teknisen tienvarsitarkastuksen yhteydessä tarkastettava ajoneuvon liikenneturvallisuuden varmistamiseksi, ja miten tarkastus suoritetaan;
- 2) tiedot valmistajan ilmoittamista arvoista pakokaasupäästöjen tarkastusta varten;
- 3) tiedot melupäästöjen käytönaikaista mittausta varten;
- 4) tiedot jarrujen tarkastusta varten.

Hyväksyntäviranomainen voi hakemuksesta sallia, että 3 momentissa tarkoitettut selvitykset ja tiedot toimitetaan annetussa määräajassa tyyppihyväksynnän jälkeen.

5 §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen kansallisessa tyyppihyväksynnässä ja kansallisessa piensarjatyyppihyväksynnässä

Ajoneuvolain 36 §:n 1 momentissa säädetyn lisäksi voidaan ajoneuvon vaatimustenmukaisuus kansallisessa tyyppihyväksynnässä ja kansallisessa piensarjatyypin hyväksynnässä osoittaa:

1) tyyppihyväksynnän myöntäjän tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selviytyksillä silloin, kun vaatimustenmukaisuuden toteaminen ei edellytä muita kuin tyyppihyväksynnän myöntäjän käytössä yleisesti olevia työkaluja eikä muuta kuin tyyppihyväksynnän myöntämisen edellytyksenä olevaa ammattitaitoa;

2) ajoneuvon valmistajan suorittamin yleisesti käytettyihin menettelyihin perustuvien mittauksien, laskelmin tai testien 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa sekä silloin, kun valmistajan suorittamat mittaukset, laskelmat tai testit hyväksytään yleisesti ETA-valtioissa vaatimustenmukaisuuden osoittamistavaksi taikka kun tyyppihyväksynnän myöntäjä voi vakuuttaa ajoneuvon vaatimustenmukaisuudesta valmistajan toimittamiin asiakirjoihin perustuen;

3) ajoneuvon, järjestelmään, komponenttiin, erilliseen tekniseen yksikköön, osaan tai varusteeseen kiinnitetyllä kansainvälisesti yleisesti käytetyllä muulla kuin ajoneuvolain 50 e §:n 1 momentissa tarkoitettulla hyväksymismerkinnällä silloin, kun hyväksymismerkinnästä voidaan päätellä, että ajoneuvo vastaa siltä edellytetyistä teknisistä vaatimuksista;

4) hyväksytyt asiantuntijan pätevyysalueitaan vastaavan selvityksen perusteella:

a) 1–3 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa;

b) kun 5 kohdassa tarkoitetun selvityksen hankkiminen ei kohtuullisin kustannuksin ole mahdollista eikä selvityksen antaminen katsota edellyttävän 5 kohdassa tarkoitetulta tutkimuslaitokselta edellytettävää pätevyyttä; tai

c) jos tutkittavalle ominaisuudelle ei ole olemassa kansainvälisellä tasolla asetettuja testivaatimuksia, joiden täyttymisen arviointiin voidaan soveltaa nimettyjä tutkimuslaitoksia koskevia säännöksiä;

5) muun ETA-valtion tai E-sääntöä soveltavan valtion nimeämän tutkimuslaitoksen pätevyysalueitaan vastaavan selvityksen perusteella:

a) 1–4 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa; tai

b) kun ei edellytetä tyyppihyväksyntää eikä ajoneuvolain 36 §:n 1 momentissa tarkoitettuja nimettyjen tutkimuslaitosten suorittamia tarkastuksia, mittauksia, testejä tai laskelmia.

6 §

Kansallisen tyyppihyväksynnän myöntäminen

Ajoneuvon kansallisessa tyyppihyväksynnässä:

1) määrätään, mihin luokkaan ja ryhmään ajoneuvotyyppi kuuluu;

2) todetaan ajoneuvon tunnistetiedot, valmistajaa ja valmistajan edustajaa koskevat tiedot, ajoneuvon yleiset rakenneominaisuudet sekä muut tekniset tiedot;

3) määrätään tarvittaessa tieliikenteessä sallitut massat;

4) tutkitaan, täyttääkö ajoneuvotyyppi rakenteeltaan, varusteiltaan, mitoiltaan ja muilta osin säännösten vaatimukset.

Ajoneuvon kansallista tyyppihyväksyntää koskevasta päätöksestä on käytävä ilmi, mitä versioita tyyppihyväksyntä koskee.

7 §

Kansallisen tyyppihyväksynnän muutokset

Kansallisen tyyppihyväksynnän hakija on velvollinen ilmoittamaan hyväksyntäviranomaiselle hyväksyntäasiakirjojen tietoihin vaikuttavista muutoksista.

Kansallisen tyyppihyväksynnän hakijan on toimitettava muutosta tai laajennusta koskeva hakemus hyväksyntäviranomaiselle.

Hyväksyntäviranomainen antaa kansallisesta tyyppihyväksynnästä tarvittaessa muutetun tyyppihyväksyntätodistuksen.

8 §

Kansallisessa piensarjatyypin hyväksynnässä sovellettavat määrälliset rajoitukset

Kansallisesti piensarjatyypin hyväksytyjen Suomessa vuosittain rekisteröitävien, ensimmäistä kertaa käyttöön otettavien samaa tyyppiä olevien ajoneuvojen lukumäärän on oltava autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen ja traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen enimmäismäärien mukainen.

9 §

Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tehtävä sopimus

Ajoneuvolain 46 §:ssä tarkoitettussa tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tehtävässä sopimuksessa sovitaan:

1) ajoneuvolain 45 §:n 3 momentissa tarkoitetuista valvontamenetelmistä, jotka sisältävät vähintään autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen, L-luokan ajoneuvojen puiteasetuksen, traktoreiden ja niiden perävaunujen puiteasetuksen tai Geneven sopimuksen liitteen 2 menettelyitä vastaavat järjestelyt;

2) menettelyistä ja aikarajoista, joita valvonnan osapuolet noudattavat valvonnassa tehtyjen havaintojen tai osapuolten toiminnassa ilmenneiden puutteiden tai muutosten ilmoittamiseksi hyväksyntäviranomaiselle;

3) sovellettavasta valmistajan toiminnan arvioinnin kriteeristöä, jolla varmistetaan, että laadunhallintajärjestelmä vastaa vähintään standardin EN ISO 9001:2015 tai vastaavan muun yhdenmukaistetun standardin vaatimuksia;

4) valvontaan sisältyvien arviointien, tarkastusten ja testien aikaväleistä;

5) tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaan liittyvien valmistajan tekemien tai teettämien testien ja laskelmien tulosten kirjaamisesta ja näistä tehtyjen havaintojen saattamisesta hyväksyntäviranomaisen tietoon; sekä

6) vaatimustenmukaisuuden valvontaan liittyvien liiteasiakirjojen saatavilla olosta hyväksynnän myöntämisen perusteena olevassa EU-säädöksessä säädetyn tai hyväksyntäviranomaisen kanssa sovitun ajan, kuitenkin enintään 10 vuotta.

10 §

Ajoneuvotyyppi

Moottorityökoneen tyyppillä tarkoitetaan ajoneuvoja, jotka ovat samanlaisia ainakin seuraavilta olennaisilta osiltaan:

1) valmistaja;

2) valmistajan antama tyyppinimi;

3) valmistukseen, suunnitteluun ja käyttötarkoitukseen liittyvät osat;

4) rakenne, kuten nivelöity runko, ala- ja ylävaunu ja yksiosainen runko;

5) moottori, kuten polttomoottori, sähkömoottori ja hybridi, ja sen sijainti.

Maastoajoneuvojen tyyppillä tarkoitetaan ajoneuvoja, jotka ovat samanlaisia ainakin seuraavilta olennaisilta osiltaan:

1) valmistaja;

2) valmistajan antama tyyppinimi;

3) runko.

11 §

Ajoneuvon tyyppihyväksynnän voimassaolon päättyminen

Jos ajoneuvon tyyppihyväksynnän voimassaolon päättyminen koskee ainoastaan osaa kyseisen tyypin varianteista tai osaa joidenkin varianttien versioista, tyyppihyväksynnän voimassaolo päättyy ainoastaan näiden varianttien tai versioiden osalta.

Ajoneuvon tyyppihyväksynnän voimassaolo ei ajoneuvolain 46 b §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa pääty eikä tyyppihyväksyntään vaadita muutosta, jos voimaan tulevan uuden säännöksen vaatimukset ovat kyseisen ajoneuvotyypin kannalta teknisesti merkityksettömiä tai koskevat muuta ajoneuvoluokkaa kuin sitä, johon kyseinen ajoneuvo kuuluu.

Jos hyväksytyyn ajoneuvotyyppiin mukaisten ajoneuvojen tuotanto lopetetaan pysyvästi vapaaehtoisesti, ennen tuotannon päättymistä valmistettujen ajoneuvotyyppien tyyppihyväksynät ovat edelleen voimassa rekisteröintiä tai käyttöönottoa varten. Tyyppihyväksyntä kuitenkin päättyy siinä tapauksessa, että tyyppiin sovellettavat uudet vaatimukset tulevat pakollisiksi rekisteröinnissä tai käyttöönotossa.

3 luku

Yksittäishyväksyntä

12 §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen yksittäishyväksynnässä

Ajoneuvolain 50 e §:n 1 momentissa säädetyn lisäksi voidaan järjestelmän, komponentin ja erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuus teknisten vaatimusten osalta yksittäishyväksynnässä osoittaa:

1) yksittäishyväksynnän myöntäjän tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä silloin, kun vaatimustenmukaisuuden toteaminen ei edellytä muita kuin yksittäishyväksynnän myöntäjän käytössä yleisesti olevia työkaluja eikä muuta kuin yksittäishyväksynnän myöntämisen edellytyksenä olevaa ammattitaitoa;

2) järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön valmistajan suorittamin yleisesti käytettyihin menettelyihin perustuvien mittauksien, laskelmien tai testien 1 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa sekä silloin, kun valmistajan suorittamat mittaukset, laskelmat tai testit hyväksytään yleisesti ETA-valtioissa vaatimustenmukaisuuden osoittamistavaksi taikka kun yksittäishyväksyjä voi vakuuttua osan, järjestelmän ja erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuudesta valmistajan toimittamiin asiakirjoihin perustuen;

3) järjestelmään, komponenttiin tai erilliseen tekniseen yksikköön kiinnitetyllä kansainvälisesti yleisesti käytetyllä muulla kuin ajoneuvolain 50 e §:n 1 momentissa tarkoitetulla hyväksymismerkinnällä silloin, kun hyväksymismerkinnästä voidaan päätellä, että järjestelmä, komponentti tai erillinen yksikkö vastaa siltä edellytetyistä teknisistä vaatimuksista;

4) hyväksytyyn asiantuntijan pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella:

a) 1–3 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa; tai

b) kun 5 kohdassa tarkoitetun selvityksen hankkiminen ei kohtuullisin kustannuksin ole mahdollista eikä selvityksen antaminen katsota edellyttävän 5 kohdassa tarkoitetulta tutkimuslaitokselta edellytettävää pätevyyttä;

5) ETA-valtion tai E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella:

a) 1–4 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa; tai

b) kun ei edellytetä tyyppi hyväksyntää eikä ajoneuvolain 36 §:n 1 momentissa tarkoitettuja nimetyn tutkimuslaitoksen suorittamia tarkastuksia, mittauksia, testejä tai laskelmia.

13 §

Rekisteröintikatsastusta koskevien vaatimusten soveltaminen yksittäishyväksynnässä

Rakennetun ajoneuvon yksittäishyväksynnässä noudatetaan osien alkuperää selvitettyä 24 a §:n ja valmistenumeroa annettaessa 24 b §:n rekisteröintikatsastusta koskevia säännöksiä.

4 luku

Poikkeukset hyväksynnästä

14 §

Poikkeukset rikkovia testejä edellyttävistä vaatimuksista

Kansallisessa piensarjatyypin hyväksynnässä ja yksittäisenä kappaleena valmistetun tai maahantuodun ajoneuvon taikka tällaiseen ajoneuvoon tarkoitettuna osan, järjestelmän ja erillisen teknisen yksikön hyväksymisessä liikennekäyttöön ei sovelleta ajoneuvolain 25 §:n 1 momentissa tai tässä asetuksessa säädettyjä vaatimuksia, jotka edellyttävät rikkovia testejä. Keskeisten vaatimusten täyttyminen on kuitenkin osoitettava.

15 §

Poikkeukset energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamista koskevista vaatimuksista

Sellaiseen ajoneuvoon, jota on sen käyttövoiman vaihdon tai siihen soveltuvan polttoaineen vaihdon johdosta muutettu sen ensimmäisen käyttöönoton jälkeen, sovelletaan energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamista koskevia vaatimuksia vain siltä osin kuin muutos voi vaikuttaa ajoneuvon ensimmäistä käyttöönottoajankohtaa vastaavien raja-arvojen täyttymiseen uudella käyttövoimalla tai polttoaineella. Ensimmäistä käyttöönottoajankohtaa vastaavan raja-arvon määrittelyssä otetaan huomioon ajoneuvolain 7 §:n 1 momentin mukaisesti ajoneuvon luontainen kuluminen.

Kansallisessa piensarjatyypin hyväksynnässä, yksittäishyväksynnässä ja yksittäisenä kappaleena valmistetun tai maahantuodun ajoneuvon hyväksymisessä liikennekäyttöön sovelletaan energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamista koskevia vaatimuksia vain siltä osin kuin se liittyy suoraan raja-arvojen täyttymisen osoittamiseen, ellei se energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamiseksi tai valvomiseksi ole välttämätöntä. Osoittaminen voidaan toteuttaa myös ajoneuvolle soveltuvalla muulla kuin tyyppi hyväksyntävaatimuksiin sisältyvällä osoittamistavalla, jos tulosten vastaavuus hyväksynnän raja-arvoihin tai muihin vaatimuksiin voidaan riittävästi luotettavasti todentaa.

Yksilöllisesti valmistettu ajoneuvo voidaan hyväksyä rekisteröintikatsastuksessa haitallisten päästöjen ja melun rajoittamista koskevien vaatimusten osalta, jos:

1) haitallisten päästöjen taso ei ylitä kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen tietyistä osista ja ominaisuuksista annetun neuvoston ja Euroopan parlamentin direktiivin 97/24/EY 5 luvun liitteessä II säädettyjä päästövaatimuksia;

2) A-äänitaso, joka on mitattu käyttäen mainitun direktiivin 9 luvun liitteen III kohdan 2.2 mukaista mittaustapaa paikallaan olevalle ajoneuvolle, on enintään:

a) 96 desibeliä, jos moottorin sylinteritilavuus on enintään 80 kuutiokeskimetriä;

b) 99 desibeliä, jos moottorin sylinteritilavuus on yli 80, mutta enintään 175 kuutiosenttimetriä; tai

c) 103 desibeliä, jos moottorin sylinteritilavuus on yli 175 kuutiosenttimetriä.

Panssaroidussa N2G- ja N3G-luokan ajoneuvossa sallitaan Euro III -päästötasoa (direktiivin 1999/96/EY liitteessä I olevan 6.2.1 kohdan taulukoiden rivi A) tai sitä myöhempi päästötasoa, jos ajoneuvon panssaroinnin osoitetaan vastaavan vähintään NATO Standardization Agreement (STANAG) 4569 edition 2:ssa määriteltyä kineettisen energian suojaustasoa 1 tai miinansuojaustasoa 2 taikka muun standardin mukaista vastaavaa suojaustasoa. Vaatimustenmukaisuus osoitetaan käytetyn standardin määrittämän testausmenettelyn mukaisella testiraportilla.

16 §

Poikkeukset nopeudenrajoittimen asennusvaatimuksesta

Ajoneuvolain 25 § 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettua nopeudenrajoitinta ei vaadita:

1) sotilasajoneuvossa, pelastusautossa, poliisiautossa, Tullin autossa ja Rajavartiolaitoksen autossa;

2) yksinomaan taajamaliikenteessä käytettävässä M2- ja M3-luokan ajoneuvossa; eikä

3) autossa, jonka nopeus ei sen rakenteen johdosta voi nousta rajoitusnopeutta korkeammaksi.

17 §

Poikkeukset vaatimuksista kolmansien maiden ajoneuvoille

Ajoneuvo, joka on valmistettu osana suurempaa sarjaa muiden kuin tässä asetuksessa määriteltyjen hyväksyntävaatimusten mukaisesti, voidaan hyväksyä liikenteeseen, jos voidaan osoittaa, että ajoneuvon valmistuksessa sovellettujen sarjavalmisteista ajoneuvoa koskevien vaatimusten tekninen taso vastaa käyttöönottoajankohtana tai myöhemmin Suomessa vaadittua turvallisuuden sekä energia- ja ympäristövaikutusten rajoittamisen teknistä tasoa.

18 §

Muut erityiset poikkeukset

Ulkovallan edustuston tai diplomaattikunnan jäsenen hallinnassa olevaan tai aiemmin olleeseen, ulkomailta perintönä tai testamentilla saatuun sekä tullihuutokaupasta tai muusta valtion järjestämästä huutokaupasta hankittuun ajoneuvoon tai muuttoajoneuvoon voidaan ajoneuvolain 25 §:n 1 momentissa tai tässä asetuksessa säädettyjä muita kuin valaisimia koskevien keskeisten vaatimusten osalta soveltaa aiemman rekisteröintimaan ensirekisteröinnissä sovellettuja tai ensimmäisen käyttöönoton ajankohtaa koskevia tai uudempiä vaatimuksia.

Pakokaasupäästöjen vaatimuksina 1 momentissa tarkoitetun ajoneuvon tulee täyttää vähintään vastaavana ajankohtana Suomessa käyttöön otetun ajoneuvon käytön aikaisen kunnon valvontaan soveltuvan pakokaasutestin vaatimukset. Melun osalta ajoneuvon tulee täyttää vähintään muutettua ajoneuvoa koskevat ajoneuvolain 7 §:n nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset.

5 luku

Rakennettu ja korjattu ajoneuvo

19 §

Ajoneuvon osien osuuksien määrittäminen

Ajoneuvon osien ja osakokonaisuuksien osuuksien ajoneuvosta on oltava liitteen mukaiset. Liitteessä mainitsemattomien osien vaihtamisen ei katsota pienentävän kanta-ajoneuvon osuutta eikä vaikuttavan kanta-ajoneuvosta peräisin olevien osien osuuteen.

Jos liitteessä tarkoitettusta osakokonaisuudesta käytetään vain taulukossa erittelemätön osa, katsastustoimipaikka tai hyväksynnän myöntäjä määrää osuuden arvioimalla. Alkuperäisen ajoneuvon korikehikon tai korin varusteiden taikka ajoneuvon rungon uudelleenmuotoilu käyttämällä pääosin alkuperäisestä osasta peräisin olevaa materiaalia ei kuitenkaan pienennä kanta-ajoneuvon osuutta edellyttäen, että osan alkuperäinen malli ja rakenne ovat muutoksen jälkeen tunnistettavissa. Tarvittaessa alkuperäisen osan rakenteesta ja mallista on esitettävä luotettava selvitys.

Tavanomaisen kulumisen vuoksi tai tavanomaisen käytön seurauksena tapahtuneen rikkoutumisen vuoksi alkuperäistä vastaaviin osiin vaihdetut muut kuin liitteessä yksilöidyt osat rinnastetaan alkuperäisiin osiin. Alkuperäiseksi osaksi katsotaan myös tältä osin vastaavasta käytetystä ajoneuvosta peräisin oleva liitteessä yksilöimätön osa, jota käytetään ajoneuvon korjaamiseen alkuperäistä vastaavaksi.

20 §

Korjatun ajoneuvon määrittäminen

Rekisteriin ja korjatun ajoneuvon rekisteröintitodistukseen merkitään tieto vaihdetuista osista ja niiden prosentiosuuksista sekä huomautus "KORJATTU AJONEUVO".

21 §

Rakennetun ajoneuvon määrittäminen

Rakennetun ajoneuvon katsotaan olevan omavalmistemerkinen tai rekisteriin ilmoittajan erikseen ajoneuvolle ilmoittamaa omaa merkkiä. Rekisteröintitodistukseen merkitään tieto, minkälaisin tunnistetiedoin olevista ajoneuvoista pääosa rakennetun ajoneuvon osista on peräisin ja huomautus "RAKENNETTU AJONEUVO"

Jos rakennetun ajoneuvon osista enemmän kuin 50 prosenttia on peräisin tietynmerkkisestä ajoneuvosta ja rakennetun ajoneuvon rekisteriin ilmoittajalla on tavaramerkkilain (544/2019) mukainen oikeus ajoneuvon merkin käyttämiseen, rakennettu ajoneuvo merkitään rekisteriin sen ajoneuvon merkkisenä, josta enemmän kuin 50 prosenttia ajoneuvon osista on peräisin.

Rakennetun ajoneuvon käyttöönottopäiväksi katsotaan rakennetun ajoneuvon ensirekisteröintipäivä. Käytettynä maahantuodun rakennetun ajoneuvon käyttöönottopäiväksi katsotaan kuitenkin ajoneuvon valmistumisajankohta tai, jos tätä ei voida luotettavasti selvittää, ensirekisteröinti- tai käyttöönottoajankohta ulkomailla.

6 luku

Rekisteröintikatsastus

22 §

Ajoneuvon ilmoittaminen rekisteröintikatsastukseen

Rekisteröintikatsastuksessa on esitettävä vaatimustenmukaisuustodistus tai sellainen ajoneuvolain 60 a §:n mukainen selvitys ajoneuvon rakenteiden ja varusteiden vaatimustenmukaisuudesta, johon halutaan vedota.

Käytettynä ETA-valtiosta tuodusta ajoneuvosta on katsastuksen suorittajalle luovutettava ulkomainen rekisteröintitodistus tai ulkomaisen, ajoneuvojen rekisteröintiasioita hoitavan viranomaisen antama todistus tai viranomaisen ylläpitämästä järjestelmästä saatu tieto aikaisemmasta rekisteröinnistä. Jos ulkomaisesta kaksiosaisesta rekisteröintitodistuksesta puuttuu II osa, ajoneuvon rekisteröintikatsastus voidaan hyväksyä, jos aikaisemman rekisteröintivaltion viranomaiselta saadaan tieto siitä, ettei ajoneuvon rekisteröinnille Suomeen ole estettä. Käytettynä muualta kuin ETA-valtiosta tuodusta ajoneuvosta on esitettävä ulkomainen rekisteröintitodistus tai ulkomaisen, ajoneuvojen rekisteröintiasioita hoitavan viranomaisen antama todistus aikaisemmasta rekisteröinnistä. Ahvenanmaan maakunnasta käytettynä tuodusta ajoneuvosta on esitettävä Ahvenanmaan maakunnan antama rekisteröintitodistus. Jos käytettynä maahantuodulta ajoneuvolta ei ole lähtömaassa edellytetty rekisteröintiä, on ajoneuvon ensimmäisestä käyttöön-otosta esitettävä asianmukainen selvitys.

Edellä 2 momentista poiketen Liikenne- ja viestintävirasto voi erityisestä syystä hyväksyä myös muun luotettavan selvityksen osoituksena oikeudesta rekisteröidä ajoneuvo.

Ajoneuvosta, jota ei ole tyyppihyväksytty tai yksittäishyväksytty ja jota ei ole aiemmin merkitty rekisteriin Suomessa tai muualla taikka joka on aikaisemmin ulkomailla tai Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröity ja on rakenteeltaan tai varusteiltaan muutettu, on katsastuksessa muun selvityksen lisäksi esitettävä ajoneuvon valmistajan tai tämän edustajan antama todistus suurimmasta teknisesti sallitusta kokonaismassasta ja suurimmista teknisesti sallituista akselimassoista sekä muut katsastustoimipaikan tarvittaessa vaatimat lisäselvitykset. Massoja koskevaa todistusta ei kuitenkaan tarvitse esittää ennen vuotta 1970 käyttöön otetusta ajoneuvosta.

23 §

Rekisteröintikatsastuksen suorittaminen

Rekisteröintikatsastuksen sisällöstä säädetään ajoneuvolain 60 §:ssä. Käytetystä ajoneuvosta, jolle tehdään rekisteröintikatsastuksen yhteydessä ajoneuvon kunnon tarkastus, tarkastetaan määräaikaikatsastuksessa tarkastettaviksi määrättyjen kohteiden kunto. Ajoneuvon suurimmat rekisteröinnissä ja käytössä sallitut kokonaismassa, akselimassat ja hinattavat massat määrätään. Ajoneuvon omamassa on määrättävä punnitsemalla, jos tyyppi- tai yksittäishyväksyntä ei ole koskenut valmista ajoneuvoa tai jos punnitsemiseen on muutoin aihetta.

Rekisteröintikatsastettaessa uusi EU-tyyppihyväksytty ajoneuvo, jolle on annettu vaatimustenmukaisuustodistus, tarkastetaan ajoneuvon yksilöintitiedot ja muut rekisteriin merkittävät tiedot. Vaatimustenmukaisuus tarkastetaan vain, jos ajoneuvoa on EU-tyyppihyväksynnän jälkeen muutettu siten, että myönnetyn tyyppihyväksynnän voimassaolo on päättynyt. Uuden, EU-tyyppihyväksytyt, muutetun M-, N- ja O-luokan ajoneuvon oikeudesta yksittäishyväksyntään säädetään ajoneuvolain 50 b §:ssä.

Rekisteröintikatsastettaessa käytetty ajoneuvo, jolle suoritetaan ajoneuvolain 60 §:n edellytysten täytyessä myös kunnon tarkastus, tarkastetaan ajoneuvo vain siltä osin kuin voimassa-oleva aiempi toisessa ETA-valtiossa suoritettu tarkastus ei kata moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen katsastusta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun neuvoston direktiivin 96/96/EY vaatimuksia moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen katsastuksesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/40/EY mukauttamisesta tekniikan kehitykseen annetun komission direktiivin 2010/48/EU vaatimuksia tai Suomessa määräaikaikatsastusta koskevissa säännöksissä esitettyjä mainittua direktiiviä täydentäviä vaatimuksia.

Edellä 3 momenttia ei sovelleta vaurioituneena liikennekäytöstä poistettuun ajoneuvoon.

Vientirekisteröitävä ajoneuvo voidaan rekisteröintikatsastuksessa hyväksyä keskeneräisenä ulkomaille tapahtuvaa varustelua varten tai ulkomaisten määräysten mukaisena, jos ajoneuvon puutteet eivät heikennä liikenneturvallisuutta siirtokuljetuksen aikana.

Hyväksytystä ja hylätystä rekisteröintikatsastuksesta annetaan ajoneuvon katsastukseen esittäneelle ajoneuvon teknisiä tietoja sisältävä rekisteröintikatsastustodistuksen I osa ja rekisteri-ilmoitusasiakirjana käytettävä rekisteröintikatsastustodistuksen II osa.

24 §

Ahvenanmaan maakunnasta tai ulkomailta käytettynä tuodun ajoneuvon vaatimustenmukaisuus rekisteröintikatsastuksessa

Kun käytettynä Ahvenanmaan maakunnasta tai ulkomailta tuotu, aiemmin rekisterissä ollut ajoneuvo rekisteröintikatsastetaan, osoitukseksi ajoneuvon vaatimustenmukaisuudesta katsotaan:

1) vaatimustenmukaisuustodistus;

2) Ahvenanmaan maakunnasta tai ETA-valtiosta tuodun EU- tai EY-tyyppihyväksytyt ajoneuvon osalta ajoneuvon tyyppihyväksyntänumero ja aikaisemman rekisteröintimaan rekisteröintitodistus, ei kuitenkaan väliaikainen rekisteröintitodistus; EU- tai EY-tyyppihyväksytyltä ajoneuvolta voidaan vaatimustenmukaisuustodistusta edellyttää vain, jos ajoneuvoa ei pystytä tunnistamaan toisessa ETA-valtiossa ajoneuvolle myönnetyn muun kuin ajoneuvojen rekisteröinti-asiakirjoista annetun neuvoston direktiivin 1999/37/EY vaatimuksia vastaavan rekisteröintitodistuksen perusteella;

3) Ahvenanmaan maakunnasta tai ETA-valtiosta yksittäiskappaleena tuodun, aiemmin rekisterissä olleen ajoneuvon osalta ajoneuvon aikaisemman rekisteröintimaan rekisteröintitodistus, ei kuitenkaan väliaikainen rekisteröintitodistus, sekä muu selvitys vaatimustenmukaisuudesta siltä osin kuin vaatimustenmukaisuus ei käy ilmi rekisteröintitodistuksesta; vaatimustenmukaisuuden osoittamista erillisin testeillä, tarkastuksella tai todistuksella voidaan edellyttää vain siltä osin kuin vaatimustenmukaisuus ei käy ilmi ajoneuvon aiemmasta rekisteröintitodistuksesta tai katsastuksen suorittajalle toimitetuista ajoneuvon aiemman rekisteröinnin edellytyksenä ajoneuvolle tehdyistä tarkastuksista ja testeistä saaduista selvityksistä.

Ajoneuvon yksilöintitiedot ja muut rekisteriin merkittävät tiedot tarkastetaan vain siltä osin kuin ne eivät käy ilmi 1 momentissa tarkoitetuista todistuksista.

Jos ajoneuvoa on muutettu ennen sen rekisteröintiä Suomeen, 1 momenttia ei sovelleta muutoksiin. Muutoksiin sovelletaan muutokatsastusta koskevan 9 luvun säännöksiä.

25 §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen rekisteröintikatsastuksessa

Ajoneuvolain 60 a §:n 1 momentissa säädetyn lisäksi voidaan ajoneuvon vaatimustenmukaisuus rekisteröintikatsastuksessa osoittaa:

1) katsastajan tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä silloin, kun vaatimustenmukaisuuden toteaminen ei edellytä muita kuin rekisteröintikatsastuksia tekevän katsastajan käytössä yleisesti olevia työkaluja eikä muuta kuin rekisteröintikatsastusten suorittamisen edellytyksenä olevaa ammattitaitoa;

2) ajoneuvon valmistajan suorittamien yleisesti käytettyihin menettelyihin perustuvien mittauksien, laskelmin tai testeillä 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa sekä silloin, kun valmistajan suorittamat mittaukset, laskelmat tai testit hyväksytään yleisesti ETA-valtioissa vaatimustenmukaisuuden osoittamistavaksi taikka kun rekisteröintikatsastuksen suorittaja voi vakuuttaa ajoneuvon vaatimustenmukaisuudesta valmistajan toimittamiin asiakirjoihin perustuen;

3) ajoneuvoon, osaan, järjestelmään tai erilliseen tekniseen yksikköön kiinnitetyllä kansainvälisesti yleisesti käytetyllä muulla kuin ajoneuvolain 50 e §:n 1 momentissa tarkoitettulla hyväksymismerkinnällä silloin, kun hyväksymismerkinnästä voidaan päätellä, että ajoneuvo vastaa siltä edellytetyistä teknisistä vaatimuksista;

4) hyväksytyn asiantuntijan pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella:

a) 1–3 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa; tai

b) kun 5 kohdassa tarkoitetun selvityksen hankkiminen ei kohtuullisin kustannuksin ole mahdollista eikä selvityksen antaminen edellytä 5 kohdassa tarkoitettua tutkimuslaitokselta edellytettävää pätevyyttä;

5) ETA-valtion tai E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella:

a) 1–4 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa; tai

b) kun ei edellytetä tyyppi hyväksyntää eikä ajoneuvolain 36 §:n 1 momentissa tarkoitettuja nimetyt tutkimuslaitoksen suorittamia tarkastuksia, mittauksia, testejä tai laskelmia.

26 §

Vaihtoehtoiset menettelyt rekisteröintikatsastuksessa

Jos katsastustoimipaikka ei käytettävissään olevien tietojen tai teknisen tarkastuksen avulla voi jonkin rakenteen tai varusteen osalta ajoneuvon vaatimustenmukaisuudesta, katsastustoimipaikka voi vaatia ajoneuvon katsastukseen esittäjää toimittamaan ajoneuvolain 60 a §:n tai sen nojalla säädetyn taikka 60 b §:n 1 momentin mukaisen selvityksen vaatimusten täyttymisestä.

Muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa yksittäishyväksytyn ajoneuvon osalta katsastustoimipaikka voi Liikenne- ja viestintäviraston välityksellä vaatia yksittäishyväksynnän myöntäneeltä hyväksyntäviranomaiselta ajoneuvolle myönnettyyn yksittäishyväksyntätodistukseen liittyviä lisätietoja, joissa yksityiskohtaisesti selvitetään kyseisen ajoneuvon täyttämät tekniset vaatimukset.

27 §

Rekisteröintikatsastuksessa hylätyn ajoneuvon jälkitarkastus

Rekisteröintikatsastuksessa hylätyn ajoneuvon jälkitarkastuksessa tarkastetaan ajoneuvosta ne kohteet, joissa hylkäämiseen johtaneessa rekisteröintikatsastuksessa todettiin vikoja tai puutteellisuksia.

28 §

Vaurioituneen ajoneuvon katsastus

Ajoneuvolain 60 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetun liikennekäytöstä poistetun tai muusta syystä katsastukseen määrätyn ajoneuvon rekisteröintikatsastuksessa tarkastetaan 40 §:ssä tarkoitettujen tarkastuskohteiden lisäksi:

1) ajoneuvon korin tai rungon mitat;

2) pyörien asentokulmat ja akselien asento;

3) mahdolliset korin katkaisukohdat;

4) korirakenteen lujuus;

5) korin osien liitostavat;

6) sellaisten turvalaitteiden toimintakelpoisuus, jotka ajoneuvossa kuuluu säännösten, ajoneuvossa olevien pysyvien merkintöjen ja ajoneuvoa koskevien teknisten tietojen mukaan olla.

Jos katsastustoimipaikka ei voi vakuuttua 1 momentissa mainittujen tarkastuskohteiden kunnosta, ajoneuvon katsastukseen esittäjän on toimitettava siitä luotettava selvitys.

Jos muu kuin 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu säännöksissä edellytetty turvalaite on poistettu, muutettu tai epäkunnossa, tätä koskeva tieto on talletettava rekisteriin.

29 §

Selvitys osien alkuperästä rekisteröintikatsastuksessa

Korjatun ajoneuvon rekisteröintikatsastuksessa on esitettävä luotettava selvitys siitä, mitkä osat ovat peräisin kanta-ajoneuvosta. Myös muiden kuin kanta-ajoneuvosta peräisin olevien osien alkuperästä on, jos katsastustoimipaikka katsoo sen tarpeelliseksi, esitettävä luotettava selvitys, kuten kauppalasku, tulliselvitys tai muu vastaava.

Rakennetun ajoneuvon kokoamisessa käytettyjen osien alkuperästä on esitettävä luotettava selvitys.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuna selvityksenä rekisteröintikatsastuksessa on esitettävä osaluettelo tarvittavine liitteineen. Ajoneuvon rekisteröintikatsastukseen esittävän henkilön sekä, jos hän ei ole ajoneuvon omistaja tai haltija, myös omistajan tai haltijan on vahvistettava osaluettelo allekirjoituksellaan. Osaluettelon laatimiseksi tarvittavien tietojen hankkimisesta vastaa ajoneuvon omistaja tai haltija.

30 §

Valmistenumeron antaminen rakennetulle ja korjatulle ajoneuvolle rekisteröintikatsastuksessa

Katsastustoimipaikka antaa rakennetulle ajoneuvolle uuden valmistenumeron, joka meisteetään ajoneuvon itsekantavaan koriin tai runkoon. Katsastustoimipaikka varmentaa numeron sen molemmille puolille tehdyllä katsastustoimipaikkaa osoittavalla meistoksella.

Jos ajoneuvoon meistetty tai muuten pysyvästi kiinnitetty valmistenumero on vahingoittunut tai joudutaan osan vaihtamisen vuoksi tai muusta vastaavasta syystä poistamaan, valmistenumeron tarkastamisesta ja uusimisesta on sovittava katsastustoimipaikan kanssa ennen työn aloittamista. Katsastustoimipaikka merkitsee rekisteriin tiedon valmistenumerolle tehtävistä toimenpiteistä ja mahdollisesta uudesta sijainnista.

Korjattu ajoneuvo merkitään rekisteriin kanta-ajoneuvon valmistenumerolla, jos ajoneuvolla on kanta-ajoneuvo. Jos kanta-ajoneuvon valmistenumero joudutaan meistämään uudestaan, katsastustoimipaikka varmentaa numeron sen molemmille puolille tehdyllä toimipaikan osoittavalla meistoksella.

Jos kunnostukseen käytetyssä osassa on muu kuin kanta-ajoneuvon valmistenumero, katsastustoimipaikka mitätöi tämän numeron yliviivaamalla siten, että se on edelleen luettavissa. Mitätöinti osoitetaan molemmille puolille valmistenumeroa katsastustoimipaikan tekemällä toimipaikan osoittavalla meistoksella.

Katsastustoimipaikkaa osoittavan meistoksen on oltava ilmoitettu Liikenne- ja viestintävirastolle ennen meistoksen käytön aloittamista.

31 §

Valmistenumeron antaminen yksilöllisesti valmistetulle ajoneuvolle

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää hakemuksesta yksilöllisesti valmistettujen ajoneuvojen valmistenumerot. Valmistenumeroita voidaan myöntää kalenterivuodessa enintään 150 kappaletta. Ensirekisteröinti on suoritettava viiden vuoden kuluessa valmistenumeron antamisesta. Muussa tapauksessa ajoneuvolle on haettava uusi valmistenumero.

Katsastustoimipaikka varmentaa valmistenumeron sen molemmille puolille tehdyllä katsastustoimipaikkaa osoittavalla meistoksella.

Katsastustoimipaikkaa osoittavan meistoksen on oltava ilmoitettu Liikenne- ja viestintävirastolle ennen meistoksen käytön aloittamista.

7 luku

Muutoksastustus

32 §

Muutoksastustuksen suorittaminen

Muutoksastuksessa noudatetaan, mitä 8 luvussa säädetään rekisteröintikatsastuksesta. Jos ajoneuvon moottori on vaihdettu tai sitä on muutettu, ajoneuvolle suoritetaan lisäksi pakokaasupäästöjen tarkastus.

Muutoksastuksessa hylätyn ajoneuvon jälkitarkastuksessa tarkastetaan ajoneuvosta ne kohteet, joissa hylkäämiseen johtaneessa muutoksastuksessa todettiin vikoja tai puutteellisuuksia.

33 §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen muutoksastuksessa

Ajoneuvolain 61 a §:n 1 momentissa säädetyn lisäksi voidaan vaatimustenmukaisuus muutoksastuksessa osoittaa:

1) katsastajan tekemillä tarkastuksilla, mittauksilla, laskelmilla ja selvityksillä silloin, kun vaatimustenmukaisuuden toteaminen ei edellytä muita kuin muutoksastuksia tekevän katsastajan käytössä yleisesti olevia työkaluja eikä muuta kuin muutoksastusten suorittamisen edellytyksenä olevaa ammattitaitoa;

2) ajoneuvon valmistajan tai muutoksen tekijän suorittamin yleisesti käytettyihin menettelyihin perustuvien mittauksien, laskelmien tai testien 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa sekä silloin, kun valmistajan suorittamat mittaukset, laskelmat tai testit hyväksytään yleisesti ETA-valtioissa vaatimustenmukaisuuden osoittamistavaksi taikka kun muutoksastustuksen suorittaja voi vakuuttaa ajoneuvon vaatimustenmukaisuudesta valmistajan tai muutoksen tekijän toimittamiin asiakirjoihin perustuen;

3) ajoneuvoon, osaan, järjestelmään tai erilliseen tekniseen yksikköön kiinnitetyllä kansainvälisesti yleisesti käytetyllä muulla kuin ajoneuvolain 50 e §:n 1 momentissa tarkoitettulla hyväksymismerkinnällä silloin, kun hyväksymismerkinnästä voidaan päätellä, että ajoneuvo vastaa siltä edellytetyistä teknisistä vaatimuksista;

4) hyväksytyin asiantuntijan pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella:

a) 1–3 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa; tai

b) kun 5 kohdassa tarkoitettua selvityksen hankkiminen ei kohtuullisin kustannuksin ole mahdollista eikä selvityksen antaminen katsota edellyttävän 5 kohdassa tarkoitettua tutkimuslaitoksesta edellytettävää pätevyyttä;

5) ETA-valtion tai E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen pätevyysaluettaan vastaavan selvityksen perusteella:

a) 1–4 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa; tai

b) kun ei edellytetä tyyppihyväksyntää eikä ajoneuvolain 36 §:n 1 momentissa tarkoitettuja nimetyin tutkimuslaitoksen suorittamia tarkastuksia, mittauksia, testejä tai laskelmia.

8 luku

KytKentäkatsastus

34 §

Ajoneuvon esittäminen kytKentäkatsastukseen

Sellaisen ajoneuvon, joka ajoneuvolain 62 §:n mukaan on esitettävä kytKentäkatsastukseen, kytKentäehdoista säädetään tieliikennelain 5 luvussa.

Muun kuin 1 momentissa tarkoitetun ajoneuvon kytKentäkatsastuksessa on esitettävä:

- 1) kytKettäväksi tarkoitetun ajoneuvon rekisteröintitodistus tai, jos ajoneuvoa ei ole vielä rekisteröity, rekisteröintikatsastuksessa annettu katsastustodistus taikka tyyppirekisteriote;
- 2) tarvittaessa selvitys kytKentälaitteiden lujuudesta ja soveltuvuudesta kyseisten ajoneuvojen kytKentään.

35 §

Ulkomaisen ja suomalaisen ajoneuvon kytKentä

Mitä 51 §:ssä säädetään vetävän ja hinattavan ajoneuvon kytKennästä, koskee myös ajoneuvoyhdistelmää, jossa joko vetävä tai hinattava ajoneuvo on rekisteröity Suomessa ja toinen ajoneuvo ulkomailla tai Ahvenanmaan maakunnassa.

36 §

KytKentäkatsastuksen suorittaminen

KytKentäkatsastuksessa tarkastetaan, että auto ja perävaunu tai perävaunut sopivat kytKettäväksi toisiinsa. Hinattavan laitteen kytKentäkatsastuksessa ei kuitenkaan tarvitse esittää vetoautoa. Lisäksi kytKentäkatsastuksessa:

- 1) tarkastetaan kytKentälaitteiden oikea mitoitus ja tarkoituksenmukaisuus;
- 2) tarkastetaan täyttääkö yhdistelmä niiden säännösten vaatimukset, jotka koskevat mittoja, kääntyvyyttä ja muita yhdistelmän ominaisuuksia;
- 3) määrätään yhdistelmän suurin sallittu kokonaismassa ja tämän jakautuminen ajoneuvojen kesken.

KytKentäkatsastuksessa hylätyn ajoneuvon jälkitarkastuksessa tarkastetaan ajoneuvosta ne kohteet, joissa hylkäämiseen johtaneessa kytKentäkatsastuksessa todettiin vikoja tai puutteellisuksia.

Katsastustoimipaikan on talletettava rekisteriin perävaunun tietoihin kytKentäkatsastusta koskevat tiedot ja kytKettäväksi hyväksyttävien ajoneuvojen yksilöintitiedot. Hinattavan laitteen kytKentäkatsastuksessa ei kuitenkaan tarvitse tallettaa rekisteriin vetoauton yksilöintitietoja.

9 luku

Muu ajoneuvon hyväksyminen liikennekäyttöön

37 §

Polkupyörää, kevyttä sähköajoneuvoa ja muuta moottoritonta ajoneuvoa kuin hinattavaa ajoneuvoa koskevat hyväksymisen kohteet ja hyväksynnät

Ajoneuvolain 25 §:n 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia ei sovelleta istuinkorkeudeltaan 0,635 metriä olevaan muuhun kuin aikuisten käyttöön tarkoitettuun polkupyörään eikä pelkääseen urheilu- tai kilpakäyttöön tarkoitettuun polkupyörään.

Kevyen sähköajoneuvon käyttöjarruksi hyväksytään myös riittävän hidastuvuuden varmistava sähkömoottori. Ohjauslaitteena hyväksytään myös riittävän ohjattavuuden mahdollistava vakausjärjestelmä.

38 §

Polkupyörän ja kevyen sähköajoneuvon hyväksynnässä sovellettavat melun ja päästöjen raja-arvot

Polkupyörästä ja kevyestä sähköajoneuvosta tai sen energiavarastosta ei saa aiheutua käytön-aikaisia palamisesta tai haihtumisesta aiheutuvia päästöjä eikä vierintämelua merkittävästi suurempaa melua.

39 §

Maastoajoneuvoa ja moottorityökoneetta koskevat hyväksymisen kohteet ja hyväksynät

Ensi kertaa käyttöön otettavan maastoajoneuvon ja moottorityökoneen liikennekäyttöön hyväksymisen tulee kattaa ajoneuvolain 25 §:n 1 momentissa tarkoitetut osat ja ominaisuudet seuraavin poikkeuksin:

1) peruutuslaitetta ei edellytetä, jos ajoneuvon omamassa on enintään 300 kg tai jos ajoneuvossa on hallintalaitteet eteenpäin ja taaksepäin ajamista varten;

2) nopeusmittaria ei edellytetä ajoneuvossa, jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 40 km/h;

3) käyttöjarrua ei edellytetä hydrostaattisella voimansiirrolla varustetussa moottorityökoneessa, jos riittävä hidastuvuus voidaan saavuttaa voimansiirron avulla ja ajoneuvo pysyy paikallaan moottorin ollessa pysähdyksissä;

4) ilmatyynyalukseen sovelletaan ainoastaan vaatimusta äänimerkinantolaitteesta;

5) kävellen ohjattavaan moottorityökoneeseen sovelletaan ainoastaan vaatimusta heijastimista.

Pakollisena edellytettyjen valaisin- ja heijastinlaitteiden on oltava tyyppihyväksytyt tai jos tyyppihyväksyntävaatimusta ei ole kohtuudella sovellettavissa, niiden on vastattava keskeisiä väri-, valoteho- ja näkyvyysvaatimuksia.

40 §

Muuta hinattavaa ajoneuvoa kuin auton perävaunua koskevat hyväksymisen kohteet ja hyväksynät

Muun hinattavan ajoneuvon kuin auton perävaunun pakollisena edellytettyjen valaisin- ja heijastinlaitteiden on oltava tyyppihyväksytyt tai jos tyyppihyväksyntävaatimusta ei ole kohtuudella sovellettavissa, todennettu vastaavan keskeisiä väri-, valoteho- ja näkyvyysvaatimuksia. Kävellen ohjattavan moottorityökoneen perävaunuun sovelletaan kuitenkin ainoastaan vaatimusta heijastimista

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

41 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2020.

Tällä asetuksella kumotaan:

- 1) ajoneuvojen hyväksynnästä annettu valtioneuvoston asetus (1244/2002);
- 2) ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annettu valtioneuvoston asetus (1270/2014).

42 §

Siirtymäsäännökset

Edellä 47 §:n 2 momentissa tarkoitettujen asetusten nojalla myönnettyt luvat, päätökset ja sopimukset jäävät voimaan tämän asetuksen tultua voimaan.

Tämän asetuksen voimaan tullessa vireillä olevat asiat käsitellään loppuun noudattaen tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä ja määräyksiä.

Liite

Ajoneuvon osien osuudet

Muihin kuin liitteessä mainittujen ajoneuvoluokkien ajoneuvoihin sovelletaan ajoneuvon rakenne huomioon ottaen sitä liitteen taulukkoa, joka parhaiten soveltuu kyseiselle ajoneuvolle.

A. Autojen (M₁- ja N₁-luokka) osien osuudet

1. Kori varusteineen 34 %

- korikehikko 22 %
- katto 2 %
- takalokasuojat 1 % /kpl
- etukansi 1 %
- takakansi 1 %
- etulokasuojat 3 1 % /kpl
- ovet 4 4 %
- puskurit 0,5 % /kpl
- etusäleikkö 1 %
- lämmityslaite 5 2 %

2. Runko- tai pohjalevy 24 %

3. Moottori apulaitteineen 26 %

- moottori 14 %
- vaihteisto ja voimansiirtoakseli 8 %
- jäähdytin 2 %
- polttoainesäiliö 2 %

4. Akselistot 8 %

- etuakselisto 4 %
- taka-akselisto 4 %

5. Sisustus 4 %
- istuimet 2 %
 - kojelauta 2 %

6. Valaisimet 4 %
- etuvalaisimet 2 %
 - takavalaisimet 2 %

Kohdat 1.-6. yhteensä 100 %

1 Itsekantavan korin osalta runko- tai pohjalevyn osuutta ei määritellä vaan rakenteessa korikehikon osuus on yhteensä 46 %, kori varusteineen 58 %.

2 Jos N1-luokan ajoneuvossa on korikehikosta erillinen lava, kontti tai muu tavaroiden kuljettukseen tarkoitettu tila, sitä ei lueta mukaan korikehikon osuuteen eikä muuhun taulukossa jyvitettyyn osakokonaisuuteen.

3 Jos ajoneuvossa ei ole erillisiä etulokasuojia, niiden osuus 2 % lisätään korikehikon osuuteen ja vastaavasti itsekantavan korikehikon osuuteen.

4 Neliovisessa 1 % /kpl, kaksiovisessa 2 % /kpl.

5 Jos ajoneuvossa ei ole alun perin ollut lämmityslaitetta, sen osuus 2 % lisätään korikehikon osuuteen ja vastaavasti itsekantavan korikehikon osuuteen.

6 Lukuun ottamatta jarruja ja ohjauslaitteistoa.

7 Kaksipaikkaisessa 1 % /kpl, muissa etuistuimet 0,5 % /kpl ja takaistuin 1 %.

B. Moottoripyörien ja korittomien kolmipyörien (L3e-, L4e- ja L5e-luokka) osien osuudet

1. Moottori apulaitteineen 28 %
- moottori 14 %
 - kampikammio ja -koneisto 8 %
 - sylinterit ja männät 3 %
 - sylinterinkannet 3 %
 - ensiö veto 4 %
 - vaihteisto 10 %

2. Runko 1 28 %
- apurungon osuus 2 %

3. Takahaarukka, -akselisto ja -jousitus 8 %
- takahaarukka tai -akselisto 2 4 %
 - jouset ja iskunvaimentimet 4 %

4. Etuhaarukka 8 %
- T-kappaleet 3 %
 - teleskoopin sisäputket 2 %
 - teleskoopin ulkoputket 3 %

5. Pyörät 3
- a) Moottoripyörät (L3e ja L4e) 16 %
- pyörän napa, etu 4 %
 - pyörän napa, taka 4 %

- vannekehä, etu 4 %
- vannekehä, taka 4 %

b) Kolmipyörät (L5e)4 16 %

- pyörän napa, etu 4 %
- pyörän navat, taka 2 %/kpl
- vannekehä, etu 4 %
- vannekehät, taka 2 %/kpl

6. Polttoainesäiliö 4 %

7. Istuin 4 %

8. Pakoputkisto 2 %

- alkukäyrät 1 %
- äänenvaimentimet 1 %

9. Ajovalot 2 %

- etuvalo 1 %
- takavallo 1 %

Kohdat 1.-9. yhteensä 100 %

1 Jousittamattomalla taka-akselilla varustetun moottoripyörän rungon ja takahaarukan osuus on yhteensä 36 %. Jos jousitettu runko muutetaan jousittamattomaksi, kanta-ajoneuvon osuus pienenee 8 %.

2 Kaksipyöräisissä (L3e-luokka) ja sivuvaunumoottoripyörissä (L4e-luokka) takahaarukka, kolmipyörässä (L5e-luokka) taka-akselisto. Jos kolmipyörässä on kaksi pyörää edessä ja yksi pyörä takana, sovelletaan etuakseliin taka-akselin ja taka-akseliin etuakselin laskentasääntöjä.

3 Lukuun ottamatta jarruja.

4 Jos kolmipyörässä on kaksi pyörää edessä ja yksi pyörä takana, sovelletaan etuakseliin taka-akselin ja taka-akseliin etuakselin laskentasääntöjä.

C. Perävaunujen (O₁- ja O₂-luokka) osien osuudet

1. Runko 35 %
2. Akselistot 28 %
3. Jousitus 17 %
4. Kuormatila, kuormakori ja päällirakenne 10 %
5. Mekaaniset kytkentälaitteet 10 %

Kohdat 1.-5. yhteensä 100 %